

Έτησια Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας (έτος αναφοράς: 2023-2024)

Σχολική Μονάδα: 2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΑΛΙΩΝ - 9170543

Σχολικό Έτος: 2023 - 2024

Ημερομηνία Εξαγωγής: 17/06/2024

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Καταγράφονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας, που κρίνονται σημαντικά για την αποτύπωση της εικόνας του σχολείου

Το 2ο Νηπιαγωγείο Μαλίων βρίσκεται επί τις οδούς Μιχελιδάκη 1 και Έλλης Αλεξίου 1 στα Μάλια του Δήμου Χερσονήσου. Είναι χαρακτηρισμένο ως διθέσιο Νηπιαγωγείο και συνορεύει με το 1ο και 3ο Νηπιαγωγεία Μαλίων. Το κτίριο, όπου στεγάζεται το Νηπιαγωγείο έχει έτος κατασκευής 1986. Το Νηπιαγωγείο διαθέτει δύο ευρύχωρες και ευήλιες αίθουσες διδασκαλίας, μια τραπεζαρία, τουαλέτες και κουζίνα. Ο αύλειος χώρος είναι ιδιαίτερα μεγάλος, γεγονός που ευνοεί την υλοποίηση πολλών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων κατά τους ανοιξιάτικους και καλοκαιρινούς μήνες. Λόγω της παλαιότητας του σχολικού κτιρίου, τα τελευταία τέσσερα χρόνια πραγματοποιήθηκαν πολλές παρεμβάσεις συντήρησης και αναμόρφωσης του εσωτερικού και εξωτερικού χώρου (κάγκελα αυλής, πιστοποιημένο δάπεδο και παιχνιδια εξωτερικού χώρου, βάψιμο σχολείου, αλλαγή κουφωμάτων κτλ.), μέσα από τη συνεργασία της προϊσταμένης και του συλλόγου διδασκόντων με τον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων Νηπιαγωγείων Μαλίων και τη σχολική επιτροπή καθώς και τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Χερσονήσου. Αξίζει να σημειωθεί ότι ιδιαίτερα σημαντικές στην κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του Νηπιαγωγείου υπήρξαν οι δράσεις των εκπαιδευτικών και των γονέων/κηδεμόνων του Νηπιαγωγείου, με στόχο τη συγκέντρωση χρημάτων για αγορά εξοπλισμού, παιχνιδιών κτλ. Αξίζει να αναφερθεί ότι υπάρχουν ακόμα ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν σε επίπεδο υλικοτεχνικής υποδομής, για τα οποία συνεδρίασε ο σύλλογος διδασκόντων, σύμφωνα με τη σχετική εγκύκλιο ενεργειών λήξης του σχολικού έτους και το πρακτικό των αποφάσεων του θα κοινοποιηθεί στη σχολική επιτροπή και στον Αντιδήμαρχο Παιδείας του Δήμου Χερσονήσου καθώς και στη Διεύθυνση ΠΕ Ηρακλείου.

Κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους φοίτησαν 36 μαθητές/τριες και λειτούργησαν δύο τμήματα πρωινού/υποχρεωτικού προγράμματος και δύο τμήματα ολοήμερου/προαιρετικού προγράμματος. Συγκεκριμένα φοίτησαν 16 νήπια και 20 προνήπια, 12 αγόρια και 24 κορίτσια. Στο σύνολο των μαθητών/τριών, 6 μαθητές/τριες είναι δίγλωσσοι, έχοντας έναν από τους δύο γονείς με καταγωγή από άλλη χώρα και 8 μαθητές/μαθήτριες είναι δίγλωσσοι, έχοντας και τους δύο γονείς με καταγωγή από άλλη χώρα. Η καταγωγή των δίγλωσσων μαθητών είναι από Βουλγαρία, Ρωσία και Αλβανία. Λαμβάνοντας υπόψη το μεγάλο ποσοστό δίγλωσσων μαθητών/τριών και συνεπώς το έντονο πολυπολιτισμικό χαρακτήρα, ο σύλλογος διδασκόντων αποφάσισε την υλοποίηση ενός Σχεδίου Δράσης που προωθεί τη συνεργασία του Νηπιαγωγείου με τις οικογένειες των μαθητών/τριών, συμβάλει στην ανάδειξη της πολιτισμικής ταυτότητάς τους και ενισχύει τη διαπολιτισμικότητα, καθώς μέσα από τις συλλογικές δράσεις, οι μαθητές/τριες αποδέχονται και σέβονται την κουλτούρα, τον πολιτισμό και τον τρόπο σκέψης του άλλου. Τέλος, στο Νηπιαγωγείο οι μαθητές/τριες και των δύο τμημάτων παρακολούθησαν το μάθημα της Αγγλικής γλώσσας, υπό τη μορφή της δημιουργικής προσέγγισης της γλώσσας.

B. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Θετικά σημεία

Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση - Σχολική διαρροή και φοίτηση:

- ανάπτυξη της επικοινωνίας, της αλληλεπίδρασης και της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών/τριών, την μαθητών/τριών με τις εκπαιδευτικούς και των εκπαιδευτικών μεταξύ τους.
- ουσιαστικό άνοιγμα του σχολείου στην οικογένεια, όπου οι γονείς συμμετείχαν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία και στις δράσεις του σχολείου.
- ενίσχυση της αυτοπεποίθησης, της αυτοεκτίμησης και της αυτοεικόνας των μαθητών/τριών τόσο μέσα από τη συνεργασία σχολείου- οικογένειας και τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες, όσο και από τις δράσεις στο πλαίσιο του E-Twinning, θέμα του οποίου ήταν η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των παιδιών και η συνεργασία μεταξύ τους.
- ανάπτυξη του ψηφιακού γραμματισμού των παιδιών, μέσα από την χρήση του ρομπότ της τάξης, του υπολογιστή και των περιφερειακών συσκευών και του διαδραστικού πίνακα καθώς και της χρήσης των ψηφιακών εφαρμογών για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων.
- ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των παιδιών, στο πλαίσιο της ομαδοσυνεργατικής μάθησης, καθώς και του αυτόνομου τρόπου μάθησης, μέσω της διερευνητικής μάθησης.
- ανάπτυξη των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα (κριτική σκέψη, επίλυση προβλημάτων, ενσυναίσθηση, κοινωνική ευθύνη, επικοινωνία, πολιτειότητα)μέσα από την πεξεργασία των θεματικών ενοτήτων των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων.
- Ανάπτυξη της διαπολιτισμικής κουλτούρας μέσα από τη γνωριμία των παιδιών με τα ήθη, τα έθιμα και τις παραδόσεις του τόπου τους αλλά και των άλλων τόπων και χωρών.
- Δράσεις για την ομαλή μετάβαση και προσαρμογή των μαθητών/τριών στο Δημοτικό Σχολείο και υποστήριξη των γονέων/κηδεμόνων.
- Ανάπτυξη της διαφοροποιημένης μάθησης, μέσα από τη δημιουργία ανομοιογενών ομάδων και την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, όπου όλα τα παιδιά είχαν τη δυνατότητα να συμμετέχουν ενεργά.
- Εποικοδομητική συνεργασία των εκπαιδευτικών, μέσω της ανταλλαγής ιδεών,

πρακτικών και προτάσεων.

Σχέσεις μεταξύ μαθητών/τριών:

- Εφαρμογή παιδαγωγικών και μορφωτικών στόχων για όλα τα παιδιά της σχολικής μονάδας
- Αξιοποίηση κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού για τα δεδομένα του γνωστικού επιπέδου για τα παιδιά.
- Υλοποίηση πρακτικών διαφοροποιημένης διδασκαλίας
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη της διδασκαλίας
- Ενίσχυση ήπιων και ψηφιακών δεξιοτήτων των μαθητών
- Διαχείριση των συγκρούσεων μεταξύ των μαθητών
- Αποδοχή της διαφορετικότητας
- Καλλιέργεια σεβασμού και συνεργασίας
- Σχεδίαση και ανάπτυξη ομαδικών παιχνιδιών από τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς με την εμπλοκή όλων των μαθητών της τάξης.
- Διακριτική στοχευόμενη παρατήρηση και σχολική διαμεσολάβηση στη συμπεριφορά των μαθητών που εμφάνιζαν «επιθετική» δραστηριότητα
- Η συνεχής προσπάθεια της διεύθυνσης του σχολείου και των εκπαιδευτικών για βελτίωση της διδασκαλίας και της μάθησης των παιδιών

Σχέσεις μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών:

- Οι εκπαιδευτικοί, λειτουργώντας ως πρότυπο συμπεριφοράς, φρόντισαν να εκφράζουν και να επικοινωνούν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους με απλό και κατανοητό τρόπο και λεξιλόγιο, να εξηγούν και να συζητούν με τους μαθητές/τριες. Με τον τρόπο αυτό, δημιούργησαν ισχυρό δεσμό βασισμένο στην αλληλεπίδραση και την καλή επικοινωνία
- Σεβασμός στο ρυθμό ανάπτυξης, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και το επίπεδο των μαθητών/τριών και υποστήριξαν τον κοινωνικοπαιδαγωγικό ρόλο του νηπιαγωγείου θέτοντας το παιδί στο επίκεντρο της μαθησιακής διαδικασίας
- Μέσα από την αλληλεπίδραση αναπτύχθηκαν θετικές σχέσεις μεταξύ μαθητών/τριών μεταξύ τους και εκπαιδευτικών - μαθητών/τριών, που αποτελεί προϋπόθεση για τη συναισθηματική ευημερία τους
- Οι εκπαιδευτικοί πέτυχαν να κάνουν τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν πως η διαμόρφωση κανόνων στο σχολικό περιβάλλον εξασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία του. Αυτό προώθησε τη δημιουργία ισχυρών σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ εκπαιδευτικών - μαθητών/τριών και ενίσχυσε τη συνεργασία τους.

Σχέσεις σχολείου-οικογένειας:

- Θετικές απαντήσεις σε ερωτηματολόγιο που εστάλη στους γονείς/κηδεμόνες
- Ομαλή ένταξη δίγλωσσων μαθητών, αναγνώριση πολιτισμικής τους ταυτότητας
- Δημιουργία κλίματος αποδοχής, αναγνώρισης της προσφοράς των δίγλωσσων

γονέων/κηδεμόνων

- Δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών
- Κατανόηση μαθησιακού περιβάλλοντος
- Εποικοδομητική εμπλοκή γονέων/κηδεμόνων στην εκπαιδευτική διαδικασία
- “Άνοιγμα” του Νηπιαγωγείου στην οικογένεια

Σημεία προς βελτίωση

Τα σημεία προς βελτίωση ως προς τους παραπάνω άξονες είναι:

- Ανάγκη επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σχετικά με τη δημιουργία ομάδων μαθητών/τριών κατά την έναρξη του διδακτικού έτους και τις διδακτικές πρακτικές για τη μετάβαση από την απλή παράλληλη συνύπαρξη των παιδιών στο πλαίσιο της ομάδας, τον καταμερισμό ευθυνών και την παραγωγική και αποτελεσματική συνεργασία.
- Υλοποίηση ενδοσχολικών επιμορφώσεων οι οποίες θα εστιάζουν στις ανάγκες των ίδιων των εκπαιδευτικών.
- Ενδοσχολικές επιμορφώσεις σχετικά με τη διαχείριση κρίσεων στη σχολική μονάδα
- Στήριξη της σχολικής μονάδας με ψυχολόγο και κοινωνική λειτουργό
- Εφαρμογή περισσότερων πρακτικών διαφοροποιημένης μάθησης
- Ανάπτυξη διαπολιτισμικού εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη της διδασκαλίας
- Προετοιμασία για συμμετοχή σε πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και αθλητικές δράσεις
- Εξοπλισμός σχολικών μονάδων με εξοπλισμό απαραίτητο για να μπορούν τα παιδιά να βιώνουν τη μάθηση ευχάριστα
- Περισσότερες δραστηριότητες που αφορούν τις χώρες καταγωγής των δίγλωσσων γονέων/κηδεμόνων
- Σχεδιασμός και υλοποίηση δραστηριοτήτων που αφορούν τα επαγγέλματα, με παρουσία γονέων στο Νηπιαγωγείο, για να τα παρουσιάσουν
- Διεξαγωγή εργαστηρίων με θέματα που θα συναποφασίσουν γονείς/κηδεμόνες και οι εκπαιδευτικοί

Διοικητική λειτουργία

Θετικά σημεία

Την τρέχουσα σχολική χρονιά, ο σύλλογος διδασκόντων, τόσο στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης, όσο και μέσα από επιμέρους πρωτοβουλίες που πήρε, ενίσχυσε τη συνεργασία σχολείου-οικογένειας και αναβάθμισε, στο μέτρο του δυνατού, την εκπαιδευτική λειτουργία της σχολικής μονάδας, με την απόκτηση διαδραστικού πίνακα και προτζέκτορα, καινούργιων βιβλίων και εκπαιδευτικών παιχνιδιών, υλικοτεχνικού εξοπλισμού για την πραγματοποίηση των θεατρικών παραστάσεων κτλ. Επίσης, μέσα από τη συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές του Δήμου Χερσονήσου, προχώρησε σε αναγκαίες παρεμβάσεις που αφορούν στην ασφάλεια και στην προστασία του σχολικού χώρου. Επιπλέον οργάνωσε και υλοποίησε ενδοσχολικές επιμορφώσεις, προωθώντας τη συμμετοχή και τη συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς άλλων σχολικών μονάδων της περιοχής. Σημαντική υπήρξε η συνεργασία με το Δημοτικό Σχολείο στο πλαίσιο της μετάβασης και της ομαλής προσαρμογής των παιδιών στο Δημοτικό Σχολείο, όσο και η συνεργασία με τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων των Νηπιαγωγείων Μαλίων και τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του Παιδικού Σταθμού Μαλίων, πραγματοποιώντας επιμορφωτική συνάντηση που αφορούσε τους γονείς/κηδεμόνες τόσο των παιδιών που θα μεταβούν στο Δημοτικό Σχολείο, όσο και των παιδιών που θα φοιτήσουν στο Νηπιαγωγείο την επόμενη σχολική χρονιά. Επίσης, ο σύλλογος διδασκόντων είχε τη χαρά να συνεργαστεί με φορείς, με ιδιώτες επαγγελματίες και τις τοπικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, γεγονός που προώθησε την εξωστρέφεια της σχολικής μονάδας και τη διάχυση του έργου του Νηπιαγωγείου στην κοινωνία. Οι εκπαιδευτικοί που απαρτίζουν τον σύλλογο διδασκόντων λειτούργησαν με σύμπνοια, συνεργαστικότητα, αλληλεγγύη και ενσυναίσθηση, σεβόμενοι το θεσμικό και νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας της σχολικής μονάδας.

Σημεία προς βελτίωση

Θεωρούμε πως η υποστήριξη των αρμόδιων τμημάτων του Δήμου Χερσονήσου ως προς την πραγματοποίηση των απαραίτητων παρεμβάσεων που αφορούν τον εξοπλισμό και την αναβάθμιση της αισθητικής εικόνας της σχολικής μονάδας ήταν στοιχειώδης αν όχι ανεπαρκής. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω χρειάστηκε η πραγματοποίηση δράσεων, σε συνεργασία εκπαιδευτικών και γονέων, με στόχο τη συγκέντρωση χρημάτων και την κάλυψη λειτουργικών αναγκών. Για τις παραπάνω ανάγκες η προϊσταμένη του Νηπιαγωγείου έχει στείλει επανειλημμένως υπομνήματα και ο σύλλογος διδασκόντων προχώρησε στη σύνταξη του σχετικού πρακτικού όπου επικαιροποιούνται και καταγράφονται οι αναγκαίες παρεμβάσεις της δημοτικής αρχής, το οποίο κοινοποιήθηκε στους αρμόδιους φορείς.

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Θετικά σημεία

Είναι ιδιαίτερα θετική η συμμετοχή του Νηπιαγωγείου στο δίκτυο του E-Twinning, όπου είχαμε την ευκαιρία να συνεργαστούμε με τους μαθητές/τριες και τις εκπαιδευτικούς των Νηπιαγωγείων της Ελλάδας και του εξωτερικού, να ανταλλάξουμε ιδέες, απόψεις και προτάσεις και να εφαρμόσουμε καινοτόμες διδακτικές πρακτικές. Αξίζει να αναφερθεί πως η αποτίμηση του εν λόγω προγράμματος ήταν πολύ θετική, όπως προκύπτει από τις απαντήσεις στα ερωτηματολόγια που απευθύνονταν στους γονείς, στους/στις μαθητές/τριες και στις εκπαιδευτικούς.

Επίσης συμμετείχαμε στη δράση του Make A Wish Ελλάδος, τόσο σε ότι αφορά στην οικονομική ενίσχυση για την πραγματοποίηση των ευχών των παιδιών, όσο και στον διαγωνισμό ομαδικής δημιουργίας (κατασκευή ελιάς, καλλιέργωντας με αυτόν το τρόπο την ενσυναίσθηση, την αλληλεγγύη, τη συνεργασία και το αίσθημα της ατομικής και συλλογικής ευθύνης στα παιδιά.

Τέλος, ο σύλλογος διδασκόντων πραγματοποίησε ενδοσχολικές επιμορφώσεις σε συνεργασία με τον φορέα "Χαμόγελο του Παιδιού", πάνω σε θέματα που ενδιέφεραν τις εκπαιδευτικούς, προωθώντας παράλληλα τη συνεργασία με τις εκπαιδευτικούς άλλων Νηπιαγωγείων της περιοχής. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί της σχολικής μονάδας προχώρησαν στον περαιτέρω εμπλουτισμό των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους, συμμετέχοντας σε επιμορφώσεις και μεταπτυχιακά προγράμματα.

Σημεία προς βελτίωση

Καθώς το πρόγραμμα της φετινής σχολικής χρονιάς ήταν ιδιαίτερα βεβαρημένο και απαιτητικό, δεν καταφέραμε να πραγματοποιήσουμε το σύνολο των επιμορφώσεων που μας ενδιέφεραν. Θεωρούμε ότι θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν επιπλέον ενδοσχολικές επιμορφώσεις για θέματα που αφορούν την καθημερινή διδακτική πρακτική, την αξιοποίηση των ψηφιακών εφαρμογών και της τεχνητής νοημοσύνης στην εκπαίδευση, την αντιμετώπιση προβλημάτων συμπεριφοράς στα παιδιά και γενικότερα κρίσεων, την οργάνωση και την αποτελεσματική λειτουργία των ομάδων μέσα στην τάξη, καθώς και επιμορφώσεων σε θέματα που θα επιλέξουν από κοινού οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς/κηδεμόνες.

Γ. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Λειτουργία

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

1

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Σχέσεις σχολείου - οικογένειας

Λειτουργία

Διοικητική λειτουργία

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

0

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις

-

Λειτουργία

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

0

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις

-

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Σημαντικότερα αποτελέσματα των Δράσεων

Τα αποτελέσματα του Σχεδίου Δράσης κρίνεται θετικά, λαμβάνοντας υπόψη μας δύο βασικές παραμέτρους: την υλοποίηση σχεδόν του συνόλου των προτάσεων για δράσεις από τις εκπαιδευτικούς και τους γονείς και την αξιολόγηση αυτών, καθώς και τις απαντήσεις των γονέων στο ερωτηματολόγιο που εστάλη σε αυτούς κατά την ολοκλήρωση του προγράμματος. Σύμφωνα με τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου, οι γονείς δήλωσαν ικανοποιημένοι από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα και από τον αριθμό δράσεων που υλοποιήθηκαν, κάνοντας κάποιες επιπλέον προτάσεις για τον εμπλουτισμό του. Επίσης, μεγάλο ποσοστό γονέων δήλωσε ότι το πρόγραμμα συνέβαλλε στην ομαλή ένταξη των δίγλωσσων μαθητών και στην αναγνώριση της πολιτισμικής τους ταυτότητας, καθώς και το ότι η συμμετοχή των δίγλωσσων γονέων/κηδεμόνων σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Νηπιαγωγείου συνέβαλε στη δημιουργία κλίματος αποδοχής και αναγνώρισης της προσφοράς τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, ανεξάρτητα από τον βαθμό ετοιμότητάς τους. Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι οι γονείς απάντησαν θετικά στο ότι η μέσα από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα δημιουργήθηκαν σχέσεις εμπιστοσύνης και αλληλεπίδρασης με τους εκπαιδευτικούς και τους βοήθησε ώστε να κατανοήσουν καλύτερα το σχολικό περιβάλλον. Αποτιμώντας το Σχέδιο Δράσης θεωρούμε ότι επιτεύχθηκε ο βασικός στόχος που οι εκπαιδευτικοί θέσαμε εξ αρχής που είναι το ουσιαστικό "άνοιγμα" του Νηπιαγωγείου στην οικογένεια και την δημιουργική εμπλοκή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία, χωρίς αποκλεισμούς.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της δράσης δεν παρουσιάστηκαν αξιοσημείωτες δυσκολίες. Για κάθε δράση οι εκπαιδευτικοί ενημέρωναν εγκαίρως τους γονείς, ώστε να δηλώσουν συμμετοχή και να ρυθμίσουν το πρόγραμμά τους. Το πιο σημαντικό είναι ότι οι εκπαιδευτικοί φρόντισαν ώστε όλοι οι γονείς να συμμετέχουν τουλάχιστον σε μια δράση, δημιουργώντας κλίμα αποδοχής και συνεργασίας και δίνοντας τη δυνατότητα ώστε οι γονείς να αισθανθούν άνετα μέσα στο σχολικό χώρο. Ιδιαίτερη μέριμνα από τις εκπαιδευτικούς υπήρξε για τους γονείς των προνηπίων, που δε συμμετείχαν στο παρελθόν σε παρόμοιες δράσεις, καθώς και στους γονείς με καταγωγή από ξένη χώρα, παρέχοντάς τους την απαραίτητη καθοδήγηση και υποστήριξη.

Ανάδειξη Πρακτικών και προτάσεις για αξιοποίησή τους από άλλα σχολεία (προαιρετικά).

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις